

PATVIRTINTA
Valstybinės ligonių kasos prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
direktoriaus 2020 m. liepos 2 d.
įsakymu Nr. 1K-191

**VALSTYBINĖS LIGONIŲ KASOS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
2020–2022 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS**

Turinys

TIKSLAS. Užtikrinti nuolatinę korupcijos prevenciją ligonių kasose, didinti skaidrumą privalomojo sveikatos draudimo sistemoje.....	2
1. UŽDAVINYS. Kurti antikorupcinę aplinką ligonių kasose.	2
2. UŽDAVINYS. Ugdyti ligonių kasų darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą.....	3
3. UŽDAVINYS. Didinti skaidrumą sveikatos draudimo sistemoje.....	3
4. UŽDAVINYS. Įgyvendinti Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijos bei atsakingųjų institucijų rekomendacijas	5

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1. TIKSLAS. Užtikrinti nuolatinę korupcijos prevenciją ligonių kasose, didinti skaidrumą privalomojo sveikatos draudimo sistemoje.				
Tikslo rezultato kriterijai:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ligonių kasų darbuotojų, manančių, kad praneštų sužinoję apie artimo kolegos korupcinio pobūdžio veiką, dalis: 2022 m. – 70 proc. (2019 m. ši dalis sudarė 64 proc.). 2. Ligonių kasų darbuotojų, teigiančių, kad per paskutinius pastaruosius metus nedavė kyšio viešosiose įstaigose, dalis: 2022 m. – 95 proc. (2019 m. ši dalis sudarė 91 proc.). 3. Respondentų, teigiančių, kad ligonių kasų darbuotojams nedavė kyšio (simbolinės dovanos), dalis, palyginti su bendru apklausos dalyvių skaičiumi¹: 2022 m. – 97 proc. 4. Įgyvendintos Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijos bei atsakingųjų institucijų rekomendacijos: 2022 m. – 100 proc. 				
1. UŽDAVINYS. Kurti antikorupcinę aplinką ligonių kasose.				
1.1	Atnaujinti Asmenų aptarnavimo ir jų prašymų bei skundų (pranešimų) nagrinėjimo VLK taisykles, patvirtintas VLK direktoriaus 2016 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 1K-211 „Dėl Asmenų aptarnavimo ir jų prašymų bei skundų (pranešimų) nagrinėjimo Valstybinėje ligonių kasoje prie Sveikatos apsaugos ministerijos taisyklių patvirtinimo“, nustatant VLK pasitikėjimo linija gautų pranešimų nagrinėjimo tvarką.	VLK Teisės ir personalo skyrius, Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisija (toliau – Komisija)	2020 m. IV ketv.	Nustatyta pasitikėjimo linija gaunamų pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo tvarka.
1.2	Įvertinus ligonių kasų viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, papildyti juos reikiamomis nuostatomis dėl viešųjų pirkimų kontrolės priemonių taikymo.	VLK Teisės ir personalo skyrius, TLK	2020 m. IV ketv.	Viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai papildyti nuostatomis apie kontrolės procedūrų, mažinančių korupcijos pasireiškimo riziką, vykdymą.
1.3	Nustatyti ligonių kasų darbuotojų susitikimų su suinteresuotaisiais asmenimis viešinimo tvarką.	Komisija	2020 m. III ketv.	Skaidresnė ir atviresnė ligonių kasų veikla.
1.4	Nustatyti ligonių kasų dovanų politiką ir patvirtinti gautų dovanų tvarkymo aprašą, vadovaujantis VTEK Rekomendacinėmis gairėmis dėl dovanų ir paslaugų priėmimo apribojimų, patvirtintomis VTEK 2020 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. KS-40, ir	Komisija	2020 m. IV ketv.	Nustatyta aiški ligonių kasų dovanų politiką ir patvirtintas dovanų tvarkymo aprašas.

¹ Visuomenės nuomonės tyrimai VLK užsakymu pradedami vykdyti 2020 m.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
	STT tipiniu Įstaigos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašu ² .			
1.5	Atnaujinti VLK ir TLK darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašą, patvirtintą VLK direktoriaus 2014 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. 1K-286 „Dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir teritorinių ligonių kasų darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pasikeitus viešųjų ir privačių interesų derinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir (ar) VTEK atnaujinus administruojamas elektronines deklaravimo priemones (informacines sistemas).	VLK Teisės ir personalo skyrius	Nuolat (pagal poreikį)	Užtikrinta viešųjų ir privačių interesų derinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų laikymosi kontrolė.
1.6	Klaipėdos TLK vidaus teisės aktuose nustatyti teisės aktų projektų antikorporacinio vertinimo eigą, darbuotojų atsakomybę, terminus ir kt.	Klaipėdos TLK	2020 m. IV ketv.	Aiškus teisės aktų antikorporacinio vertinimo procesas Klaipėdos TLK ³ .
2. UŽDAVINYS. Ugdyti ligonių kasų darbuotojų antikorporacinį sąmoningumą				
2.1	Parengti ligonių kasų darbuotojų švietimui antikorporacijos temomis skirtą interaktyvųjį testą.	Komisija	2020–2022 m. IV ketv.	Parengtas ligonių kasų darbuotojų švietimui antikorporacijos temomis skirtas interaktyvusis testas ir sudaryta galimybė ligonių kasų darbuotojams juo naudotis.
2.2	Vykdyti ligonių kasų darbuotojų nepakantumo korupcijai apklausą.	Komisija	2020–2022 m. IV ketv.	Kasmet vykdoma ligonių kasų darbuotojų nepakantumo korupcijai apklausa, įvertinamas nepakantumo korupcijai pokytis.
2.3	Kasmet pasirinktu būdu paminėti Tarptautinę antikorporacijos dieną.	Komisija, TLK	2020–2022 m. gruodžio 9 d.	Kasmet pasirinktu būdu minima Tarptautinė antikorporacijos diena.
2.4	Organizuoti ligonių kasų darbuotojų mokymus apie korupcijos prevenciją.	VLK Teisės ir personalo skyrius, TLK, Komisija	Nuolat	Suorganizuoti ir įvykę mokymai apie korupcijos prevenciją, laikantis nuostatos, kad kasmet tokiuose mokymuose turi dalyvauti ne mažiau kaip 20 proc. VLK ir TLK darbuotojų, prioritetą teikiant naujiems darbuotojams.

² <https://www.stt.lt/doclib/61mjh3if8mpb2rz8kap8s1w6wtsw7pe2>

³ VLK ir kitos TLK teisės aktų projektų antikorporacinio vertinimo nuostatas yra pasitvirtinę.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
3. UŽDAVINYS. Didinti skaidrumą sveikatos draudimo sistemoje				
3.1	<p>Siekiant didinti ASPĮ įvedamų į „Sveidrą“ statistinių duomenų apie suteiktas mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas skaidrumą ir patikimumą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti ASPĮ, sudariusioms sutartis su VLK ar TLK dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo, skirtą aplinkraštį, informuojantį apie teisės aktus, įpareigojančius ASPĮ daryti įrašus apie pacientams suteiktas mokamas paslaugas formoje Nr. 025/a-LK „Asmens ambulatorinio gydymo statistinė kortelė“ ir formoje Nr. 066/a-LK „Stacionare gydomo asmens statistinė kortelė“ (statistinėse formose). 2. TLK vykdyti savo veiklos zonos viešųjų ASPĮ įrašų „Sveidroje“ ir finansinėse veiklos ataskaitose apie lėšų sumų, už kurias pacientams buvo suteikta mokamų paslaugų, stebėseną ir kas pusmetį teikti stebėsenos ataskaitas VLK Sutarčių ir TLK koordinavimo skyriui bei Komisijai. 3. Išnagrinėti teisės aktus, reglamentuojančius ASPĮ pareigą daryti įrašus statistinėse formose apie suteiktas mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, ir pateikti Sveikatos apsaugos ministerijai pasiūlymus dėl jų tobulinimo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komisija, VLK Sutarčių ir TLK koordinavimo skyrius; 2. TLK; 3. VLK Sutarčių ir TLK koordinavimo skyrius bei Komisija 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2020 m. III ketv. 2. 2021 m. IV ketv. ir 2022 m. IV ketv. 3. 2021 m. I ketv. 	Laukiama, kad pagal 2022 m. I pusm. viešųjų ASPĮ į „Sveidrą“ įvestus duomenis sumų (Eur), už kurias pacientams buvo suteikta mokamų paslaugų, vidurkis sudarys ne mažiau nei 85 proc. analogiškų sumų, nurodytų ASPĮ finansinėse veiklos ataskaitose, vidurkio (2019 m. I pusm. šis rodiklis sudarė 50 proc.).
3.2	Patobulinti Detalios pacientų lygio sąnaudų apskaitos informacinę sistemą (DPLSA IS), siekiant užtikrinti automatinį duomenų perdavimą iš ASPĮ informacinių sistemų į DPLSA IS.	VLK Informacinių sistemų plėtros skyrius	2021 m. I ketv.	Užtikrintas automatinis duomenų perdavimas iš ASPĮ informacinių sistemų į DPLSA IS.
3.3	<p>Siekiant, kad DPLSA IS leistų pasiekti numatytus rezultatus, planuojami šie darbai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. apmokyti VLK darbuotojus taikyti DPLSA IS duomenų kokybės užtikrinimo priemones; 2. toliau vykdyti pakartotinį (išsamų) DPLSA IS duomenų kokybės patikrinimą; 3. atlikti DPLSA IS gautų rezultatų auditą; 4. Įstatymu patvirtinus Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimą, pradėti rengtis ASPĮ sąnaudų, susijusių su tam tikrų duomenų paruošimu ir įvedimu į DPLSA IS, kompensavimui. 	VLK Kainų skyrius	2021 m. IV ketv.	<ol style="list-style-type: none"> 1. VLK darbuotojai apmokyti taikyti DPLSA IS duomenų kokybės užtikrinimo priemones; 2. atliktas pakartotinis (išsamus) DPLSA IS duomenų kokybės patikrinimas; 3. atliktas auditas ir pateikta duomenų teisingumo ir tikrumo vertinimo santrauka kartu su vertinimo metu parengtais pastebėjimais ir pasiūlymais; 4. Įstatymu patvirtinus Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimą („4. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte numatytomis lėšomis gali būti kompensuojamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
				duomenų, tiesiogiai nesusijusių su paslaugų apmokėjimu bei kontrole ir naudojamų aktyviojo gydymo paslaugų sąnaudoms paciento lygiu apskaičiuoti, apdorojimo sąnaudos, jei šiuos duomenis reikia specialiai adaptuoti ar kitaip perdirbti ir tai yra susiję su neproporcingai didelėmis darbo bei laiko sąnaudomis.“), pradėta rengtis ASPI sąnaudų, susijusių su tam tikrų duomenų parengimu ir įvedimu į DPLSA IS, kompensavimui.
3.4	Parengti ASPI, vaistinių ir kitų įstaigų bei įmonių, sudariusių sutartis su VLK ar TLK, veiklos priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto VLK direktoriaus 2014 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 1K-10 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų įstaigų bei įmonių, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ar teritorinėmis ligonių kasomis, veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimus.	VLK direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė, VLK Paslaugų ekspertizės ir kontrolės skyrius	2021 m. IV ketv.	Įgyvendinant ASPI, vaistinių ir kitų įstaigų bei įmonių, sudariusių sutartis su VLK ar TLK, veiklos priežiūros tvarkos aprašo pakeitimus, nustatyti reikiamas korupcijos prevencijos priemonės.
3.5	Atlikti planines kontrolės procedūras pagal rizikos vertinimo rezultatus, vadovaujantis VLK direktoriaus 2015 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 1K-339 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir kitų įstaigų bei įmonių, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ar teritorinėmis ligonių kasomis, veiklos rizikos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.	TLK, VLK Ortopedijos technikos kompensavimo skyrius	2020 m. III-IV ketv.	Nustatyta, ar daugiausia ortopedijos techninių priemonių skiriantys gydytojai šias priemones skiria pagrįstai, ar jie nėra šališki konkrečioms įmonėms.
3.6	Patikrinti ortopedijos įmonių, su kuriomis einamaisiais metais buvo sudarytos sutartys dėl apdraustųjų aprūpinimo ortopedijos techninėmis priemonėmis, gamybines patalpas ir įrengimus, taip pat patalpas, skirtas apdraustiesiems aptarnauti.	TLK, VLK Ortopedijos technikos kompensavimo skyrius	2020 m. IV ketv.	Įvertinta, ar visos ortopedijos įmonės, sudariusios sutartis su VLK, yra tinkamai pasirengusios jas vykdyti.
3.7	VLK interneto svetainėje skelbti ortopedijos įmonių ir ortopedijos techninių priemonių (pagal klases ir poklasių), dėl kurių kompensavimo šios įmonės su VLK sudarė sutartis, sąrašus.	VLK Ortopedijos technikos kompensavimo skyrius	Nuolat	Siekiant didesnio skaidrumo ir aiškumo, VLK interneto svetainėje paskelbti ortopedijos įmonių ir ortopedijos techninių priemonių (pagal klases ir poklasių), dėl kurių kompensavimo šios įmonės su VLK sudarė sutartis, sąrašai.
4. UŽDAVINYS. Įgyvendinti Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijos bei atsakingųjų institucijų rekomendacijas				
4.1	Rekomendacijų, pateiktų 2019 m. nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę VLK personalo valdymo ir	VLK Teisės ir personalo skyrius	Nuolat	VLK darbuotojai supažindinti su VLK personalo valdymą ir administravimą reglamentuojančiais

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
	administravimo srityje, įgyvendinimas. Rekomenduojama VLK darbuotojus supažindinti Dokumentų valdymo informacinės sistemos priemonėmis su VLK personalo valdymą ir administravimą reglamentuojančiais teisės aktais.			teisės aktais.
4.2	Priemonės, numatytos 2018 m. nustatius korupcijos pasireiškimo tikimybę dėl duomenų apie draudžiamųjų privalomojo sveikatos draudimo galiojimo laikotarpius keitimo rankiniu būdu Draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registre (toliau – Registras), buvo įgyvendintos iš dalies⁴, kitos – neteko aktualumo. Komisija 2020 m. gegužės 22 d. 7K-661 protokoliniu sprendimu pritarė šioms korupcijos pasireiškimo tikimybę mažinančioms priemonėms (laukiamiems rezultatams): 1. Automatizuoti gyventojų prašymų dėl Registro duomenų tvarkymo pateikimą – sudaryti galimybę gyventojams prašymus ir pridėjus dokumentus pateikti per Elektroninių valdžios vartų portalą (www.epaslaugos.lt), paliekant galimybę juos priimti ir registruoti TLK. 2. Nustatyti, kad rankinio Registro duomenų tvarkymo funkcijas vykdytų VLK Draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro skyrius, nustatant tam tikras išimtis, kai tai galėtų būti atliekama ir TLK. 3. Nustatyti, kad veiksmai (įrašai), susiję su draudimo laikotarpių Registre nustatymu, būtų atliekami taikant keturių akių principą.	VLK Draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro skyrius	2021 m. IV ketv.	Sumažinta korupcijos pasireiškimo tikimybė automatizuojant gyventojų prašymų priėmimą, centralizuojant rankiniu būdu daromų įrašų tvarkymą ir užtikrinant, kad veiksmai (įrašai), susiję su draudimo laikotarpių Registre nustatymu, būtų atliekami taikant keturių akių principą.
4.3	Rekomendacijų, pateiktų 2019 m. nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę VLK personalo valdymo ir administravimo srityje, įgyvendinimas. Rekomendacijos svarstyti galimybę VLK vidiniuose teisės aktuose įtvirtinti šias nuostatas: 1) dėl atrinktų kandidatų pavardžių ar gyvenimo aprašymų pateikimo prieš atranką / konkursą juos vykdančioms asmenims, kad būtų užtikrintas atranką / konkursą vykdančių asmenų nusišalinimas	VLK Teisės ir personalo skyrius	2020 m. III ketv.	Svarstytos galimybės VLK vidiniuose teisės aktuose įtvirtinti nurodytas nuostatas ir Komisijai pateiktas svarstymo protokolas, kuriame išdėstomi argumentuoti sprendimai dėl rekomendacijų įgyvendinimo.

⁴http://www.vlk.lt/korupcprevencija/korupcijos_prevencijos_programos/Documents/Korupcijos%20prevencijos%20priemoni%20c5%b3%20c4%afgyvendinimo%20ataskaita%202017-2019.pdf

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
	<p>dar iki galimo interesų konflikto;</p> <p>2) dėl kandidatams prieš atranką / konkursą pateikiamos užpildyti sąžiningumo deklaracijos: joje kandidatai turėtų pateikti informaciją apie VLK dirbančius asmenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas;</p> <p>3) dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, atrankos ir konkurso posėdžio protokolo formos patvirtinimo;</p> <p>4) dėl žemiausio galimo pretendento (į darbuotojo, dirbančio pagal sutartį, pareigybę) kompetencijų vertinimo balo, taikytino vykdant kviečiamo dirbti VLK pretendento atranką, nustatymo;</p> <p>5) dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, atrankų pokalbių organizavimo laikantis VLK ir TLK naujų darbuotojų atrankos ir adaptacijos tvarkos aprašo, patvirtinto VLK direktoriaus 2017 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1K-273 „Dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir teritorinių ligonių kasų naujų darbuotojų atrankos ir adaptacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 15 punkto reikalavimo (atrankos pokalbyje turi dalyvauti specialistas, atsakingas už žmogiškųjų išteklių valdymą, ir (ar) struktūrinio padalinio, kuriame yra laisva pareigybė, vadovas, taip pat kiti darbuotojai, įtraukti į darbuotojų atrankos komisijas) arba ši nuostata turėtų būti keičiama.</p>			
4.4	<p>Rekomendacijų, pateiktų 2019 m. nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę VLK personalo valdymo ir administravimo srityje, įgyvendinimas.</p> <p>Papildyti VLK valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio nustatymo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą VLK direktoriaus 2019 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 1K-25 „Dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio nustatymo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kriterijais, kuriais vadovautųsi subjektai, dalyvaujantys priimant sprendimą dėl priemokos skyrimo.</p>	VLK Teisės ir personalo skyrius, VLK profesinė sąjunga	2021 m. III ketv.	VLK valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio nustatymo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas VLK direktoriaus 2019 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 1K-25 „Dėl Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio nustatymo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, papildytas kriterijais, kuriais turi vadovautis subjektai, dalyvaujantys priimant sprendimą dėl priemokos skyrimo.

Sutrumpinimai:

ASPI – asmens sveikatos priežiūros įstaiga;

ligonių kasos – Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir teritorinės ligonių kasos kartu;

„Sveidra“ – privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema „Sveidra“;

STT – Specialiųjų tyrimų tarnyba;

TLK – teritorinė ligonių kasa (kasos);

VLK – Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

VTEK – Valstybinė tarnybinės etikos komisija.